

Népművészet és közgazdaság címen C. Joh. Fuchs-nak Drezdában tartott előadását a Kunstgewerbeblatt f. é. októberi száma kivonatban közli. A kapitalizmusnak a népművészetre gyakorolt veszedelmét és ennek amattól való védekezését magyarázza.

Művészeti ipar. Érdekes cikket közöl a Kunstgewerbeblatt júliusi (11.) száma. „Kunstgewerbliche Rundschau“ cím alatt a porosz keresk. és ipari miniszterium által Amerikába (a st.-louis-i kiállításra) küldött biztosa jelentéséből. Cikkünk tulajdonképpen e jelentésnek ismertetése, de mint olyan is általános érdeklődést bír, mert az amerikai iparművészeti viszonyokat (termelést, fogyasztást, iskolázást) tárgyaló jelentésből sok adatot közöl.

A nürnbergi kiállítás művészeti iparáról hosszabb cikket olvashatunk a Kunst und Handwerk ezidei 10., 11. és 12. számaiban, amelyekben úgy a csoportok, valamint a kiállítók ismertetése foglaltatik; számos kép kíséri a szöveget.

Bútop. Újajta alakítású zongorákról és harmonikumokról (a drezdai kiállításról) olvashatunk a Deutsche Kunst und Dekoration szeptemberi számában E. Zimmermann ismerteti azokat és néhányának képét is közli.

Kerámika. A drezdai 3-ik német iparművészeti kiállítás adott alkalmat E. Zimmermannnak, hogy a német keramikus újabb művészetről összefoglaló cikket írjon. Cikkét a Kunstgewerbeblatt f. é. szeptemberi (12.) száma közli, számos kép kíséretében.

Az Art et décoration szeptemberi számában a nagy tűzű cserépedényekről (Céramiques de grand feu): a kemény porcellánról és az ú. n. grès-cérame-ról értekezik kimerítően T. Doat. Dolgozatát nagyrésztben a szakembernek írta. Számos illusztrációt is közöl. (Folyt. köv.)

A meissen (Szászország) királyi porcellángyár új porcellánjairól ismertető cikket közöl a Deutsche Kunst u. Dekoration f. é. augusztusi (11.) száma C. Lehnertről. A porcellánművészet magas fokán álló jelenlegi produkcióról elismerőleg szól a cikk írója.

Textilművészet. A „Revue de l'art ancien et moderne“ júniusi számában Raymond Cox a lyoni textiltörténeti múzeum konzer-vátora a kopt szövetek osztályozásáról értekezik.

Sok képpel ékes hosszabb cikket olvashatunk az Exposition de dentelles anciennes et modernes-ről az „Art et décoration“ f. é. augusztusi számában L. Deshairstól.

Az Art et décoration f. é. szeptemberi száma E. Grasset a Galliera-múzeumban rendezett selyemszövetek kiállítását ismerteti s kiváló szakavatottsággal teszi meg észrevételeit a selyemszövetnek esztétikájáról.

Ausztriai régibb időbeli paraszthímzésekről ír A. S. Levetus a Studio júliusi számában. 22 db illusztráció kíséri a szöveget.

Lakásbependezés. A modern díszítő művészetnek és lakásberendezésnek egy sajátos példáját mutatja be J. Taylor a Studio f. é. októberi számában írásban és képpel. Egy glasgowi

teaháznak helyiségeit: biliárd-, étkező-, társalgó- stb. ismerjük meg egy sor képpel, amely gondolkozóba ejti a szemlélőt egyrészt az idegen kényelem, másrészt művészetének tekintetében.

Ékszer. Ausztria népies jellegű ékszereiről (a bécsi, gráci, lemergi, stb. múzeumokból) közöl érdekes cikket A. S. Levetustól a Studio 1906 szeptemberi száma. A cikkben a tárgynak nemcsak érdekességéről, hanem tanulságos voltáról is szól és állításait 33 szép ékszernek fotografikus felvételével igazolja.

Gyermekjáték. A Studio f. é. augusztusi számában A. S. Levetus modern bécsi gyermekjátékokat mutat be, számos képpel, mely utóbbiak közül több az ebben az irányban lábrakapott túlzásokról ékesszóló bizonyítékot tesz.

KÜLFÖLD.

Aachenben az ottani domban lévő Nagy Károly-féle koporsót felsőbb engedéllyel Lessing, a berlini iparművészeti múzeum igazgatójának régi szövegetről szóló tanulmányaihoz szolgáltatandó adatok szerzése céljából júliusban kinyitották (utoljára ez 1861-ben történt). A koporsóból két szövetet ki is vettek és lefényképezésre Berlinbe szállították, honnan a kellő vizsgálat után eredeti helyükre kerülnek.

Bajopopszág Pfreimd nevű kis városkájában a nyáron érdekes leletre bukkantak egy ház átépítésénél. A falban egy vászonkendőbe csavart aranyozott kelyhet találtak; továbbá egy zöldre festett és díszített kis vasládát, amelyben egy ékes selymekendő alatt aranyból és ezüstből és egyéb anyagból készült negyvenöt darab tárgy volt elhelyezve. A kincsek találója a leletet a bajor orsz. bizottságnak bejelentette, s így a tárgyak a műtörténet számára is hozzáférhetőek lettek. Van közöttük néhány kehely, edény, két női öv, evőeszköz és ékszerek egész sora.

Bécs. Az alsó-ausztriai érdekelt körök egy Bécsben felállítandó országos múzeum létesítésén fáradoznak. A mozgalom élén az alsó-ausztriai „Verein für Landeskunde“ áll.

Beplin. A berlini német százévi kiállítás 70,000 kor. deficittel záródott, amelyet a német művészeti szakvélemény, a kiállítás szellemi nyereségét és jelentőségét tekintve, szót sem érdemlő kicsinységnek tekint és mond.

Az ismeretes Antikensammlung újjárendezése be van fejezve. A pergamoni lelet és a reneszánsz művek-

nek kihelyezése által nyert hely az antikok gyűjteményének helyesebb és hozzáférhetőbb felállítását lehetővé tette, s ezzel a gyűjtemény több tekintetben nyert. Az ismeretes Antiquarium is új otthont kapott.

Berlinben Wilh. Bode-t a királyi múzeumok főigazgatójává nevezték ki. Oldalán ezentúl egy ügyvezető igazgató működik.

A berlini iparművészeti egyesület azon van, hogy társulatot alapítson, melynek feladata volna a szövőiparban elharapódzott mulékony anilín-festékekkel való festés ellen küzdeni, s a valódi, tartós festékek használatára a gyárosokat buzdítani, s a közönséget e festékek előnyeiről fölvilágosítani.

Bologna. Bolognában a Palazzo del Podesta bedűléséről elterjedt hírek túlzottak. A jelenlegi hivatalokat kifakoltatták és a javítási munkákhoz sürgősen hozzáfogtak.

Hamburg. Hamburgnak híres és szép Szt. Mihály temploma a nyáron (júliusban) teljesen leégett. Műkincseiből egy és más meg volt menthető.

Helsingfors. Helsingforsban nemrégben egy nemzeti múzeum alapkövetétele ment végbe. Ebben a finn nemzeti múzeumban a kisebb régészeti, néprajzi, művészeti és kulturtörténeti helsingforsai gyűjtemények egyesítését tervezik.

Kopenhága. Kopenhágában a Ny-Carlsberg Glyptotheka bővítése után júniusban ünnepélyesen megnyílt, amely ünnepélyen a gyűjtemény mecenása, C. Jacobsen mondotta a megnyitót; hangsúlyozván, hogy nem közönséges múzeumot akartak létesíteni, ahol a szobrok idegenszerűen egymás mellett fagyoskodnak, hanem harmóniával telt ünnepi termeket. A múzeum mostani alakjában — a régi és új részek együtt — úgy külső megjelenésében és rendezésében, mint tartalmára nézve, a maga nemében páratlan.

London. Az angol régészek jó ideje, hogy kutatják a zsidóknak a Nílus folyó deltájában való letelepedésének fennmaradt nyomaikat. Letelepedés kettő is volt: az egyik a fáraók, a második a Ptolomaeusok alatt történt. F. Petrie, az ottani ásatások vezetője, fölfedezni vélte a bibliában is említett, a zsidók által III. Ramszesz számára épített palotát.

Milánó. A milánói kiállítási tűzvészről, amely a magyar kiállítást is elpusztította, csak kevesen tudják, hogy ott az olasz építészeti osztály is tetemes kárt szenvedett. Utóbbi csoportban voltak a többi között régi értékes műalkotások is; elpusztultak a milánói domnak vázlatai és tervei, és reávonatkozó dokumentumok egész sora. Tönkrement egy nagy arazzo is, amelyen a római arazzo-iskolában tízenyolc évig dolgoztak.

Németország. Németországnak a gyűjteményeknek külföldre való eladása tekintetében legutóbb nagy veszteségei voltak. Első volt a báró Oppenheim-féle gyűjtemény, amely hárommillió

koronáért került Amerikába; második a hamburgi Wenke-féle egymillió és kétszáz ezer koronáért ugyanoda; és most a berlini Hoiauer-féle hatmillió koronáért Londonba. Joggal panaszkodnak erről a német szaklapok.

New-York. A metropolitan múzeum évi beszerzéseire, a gyakori adományoktól eltekintve, egymillió kétszáz ezer koronát fordíthat, amely óriási összeg, tekintve hogy a múzeum gyakran egész gyűjteményeket vásárol meg, európai gyűjteményeink valóságos veszedelmét jelenti. Minden nyilvános árverést a kezében tartva, a magánvásárlást is uralva, gyűjteményeinek rendszeres kiegészítése fog megindulni, miáltal a tengeren innen gyűjtemények nem egy érezhető csorbát fognak szenvedni.

Páris. Párisban meghalt Jules Breton 79 éves korában, egyike a legnépszerűbb festőművészeknek és egyike a francia klasszikus idők legutolsóinak. Visszaemlékezést ír róla Fr. Monod az Art et décoration augusztusi számában. (Supplément.)

A Louvre, amely a századok folyamán számos változást szenvedett, külső eredeti alakját visszakapja. Nemcsak díszítő átépítésről, hanem a régi épület alapfalainak fölhasználásáról van szó, amivel az épület szépsége tetemesen nyerni fog.

A nagy operának Baudrytól származó szép és híres díszítő festményeit egy múzeumba fogják átszállítani, mivel mostani helyükön (a foyerben) csakhamar teljesen elpusztulnának. A foyernek képeit másolatokkal akarják pótolni.

A párisi Trocadéro szoborművek öntvényeinek óriási gyűjteménye folyton gyarapodik. A gyűjtemény igazgatója Cam. Enlart módszeres terv szerint egészíti ki az egyes részeket. Legújabbban modern francia és idegen szoborművek öntvényeinek beszerzése van soron. A gyűjtemény folytonos terjedése az épületnek már külső helyiségeit is igénybe veszi; úgy hogy a maga nemében már régóta amúgy is páratlan gyűjtemény folytonosan nyer jelentőségében.

SZAKIRODALOM.

A magyar nemzeti széppől.

A magyar génusz esztétikája. Írta Pekár Károly dr. 8° 474 oldal, 210 képpel, Budapest 1906. Ára füzve 7 K.

A magyar könyvpiacnak ily című legújabb termékét mutatjuk be olvasóinknak. Munkáját a szerző a magyar génusz esztétikájának nevezi. Tehát esztétika, de afféle gyakorlati. Valójában pszichológiai tanulmány és pedig a magyar nép-pszichológiáról az esztétikai tevékenység terén. Tárnya a magyar nemzeti szép. E rövid cím alatt azonban a „magyar lélek esztétikai tevékenységének pszichológiáját” kell értenünk, ami magában véve éppoly érdekes, mint